

Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie kobiet i równości w dziedzinie sportu

(C/2023/1362)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE

PRZYPOMINAJĄC, ŻE:

1. W art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej stwierdzono, że wartości, na których opiera się Unia, „są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn”, w art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stwierdzono, że we wszystkich swoich działaniach Unia Europejska „zmierza do zniesienia nierówności oraz wspierania równości mężczyzn i kobiet” oraz, jak stwierdzono w art. 19 TFUE, „może podjąć środki niezbędne w celu zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną”.
2. Artykuł 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej stanowi, iż „zakazana jest wszelka dyskryminacja ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną”. Ponadto art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej stanowi, że „należy zapewnić równość kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach”.
3. W konkluzjach Rady w sprawie równości płci w sporcie ⁽¹⁾ zachęca się państwa członkowskie, by opracowywały ogólne porozumienia lub strategie na rzecz równości płci w sporcie, w ścisłej współpracy z ruchem sportowym ⁽²⁾.
4. W rezolucji Rady w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu uznano, że organizacja sportu w Europie opiera się na wartościach, a jedną z nich jest równość płci ⁽³⁾.
5. Rada Europy poprzez swoją zmienioną Europejską Kartę Sportu ⁽⁴⁾ angażuje zainteresowane strony w obronę praw człowieka i propaguje równość płci w sporcie i poprzez sport, w szczególności w drodze realizacji strategii uwzględniania aspektu płci w sporcie.
6. W zaleceniu Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich w sprawie uwzględniania aspektu płci w sporcie (CM/Rec(2015)2) wyrażono poparcie dla promowania polityk mających na celu zapewnienie, by aspekt płci uwzględniany był we wszystkich dziedzinach i na wszystkich szczeblach sportu.
7. W rezolucji Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu ⁽⁵⁾ równość płci wskazano jako jedno z kluczowych zagadnień w ramach obszaru priorytetowego dotyczącego ochrony uczciwości i wartości w sporcie.
8. W 2020 r. Komisja Europejska przyjęła strategię na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 dążącą do utworzenia Unii równości.

⁽¹⁾ Konkluzje Rady z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie równości płci w sporcie (Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 39).

⁽²⁾ W konkluzjach tych pojęcie „sportu” stosowane jest w najszerszym sensie, z uwzględnieniem aktywności fizycznej.

⁽³⁾ Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu (Dz.U. C 501 z 13.12.2021, s. 1.)

⁽⁴⁾ Zalecenie nr CM/Rec(2021)5 w sprawie zmienionej Europejskiej Karty Sportu, przyjęte przez Komitet Ministrów Rady Europy 13 października 2021 r. na 1414. posiedzeniu Delegatów Ministrów.

⁽⁵⁾ Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu (na okres 1 stycznia 2021 r. – 30 czerwca 2024 r.) (Dz.U. C 419 z 4.12.2020, s. 1).

9. W konkluzjach Rady w sprawie roli sportu jako źródła i podstawy aktywnego włączenia społecznego ⁽⁶⁾ uznaje się równouprawnienie płci za jeden ze wspólnych priorytetów potrzebujących silniejszego wsparcia w całej Unii Europejskiej, także w dziedzinie sportu i zachęca do promowania równości płci w sporcie, w szczególności w zakresie dostępu do sportu i udziału w organach decyzyjnych, co obejmuje także aktywne zwalczanie stereotypów związanych z płcią.

10. W konkluzjach Rady w sprawie propagowania wspólnych wartości UE poprzez sport ⁽⁷⁾ stwierdzono, że ponieważ sport to uniwersalny, zrozumiały dla wszystkich język, może przyczynić się do zapobiegania nietolerancji i wykluczeniu społecznemu, w tym stereotypom płci i mizoginii, rasizmowi, ksenofobii i marginalizacji.

11. W konkluzjach Rady w sprawie innowacji w sporcie ⁽⁸⁾ uznano, że innowacyjne, technologiczne i cyfrowe metody komunikacji i transmisji, a także uczenie się pozaformalne i nieformalne mogą pomóc organizacjom sportowym w podnoszeniu świadomości m.in. na temat stereotypów płciowych, mizoginii, homofobii, molestowania, niegodziwego traktowania i przemocy, w tym przemocy seksualnej i wszelkich form dyskryminacji, oraz w zapobieganiu tym zjawiskom.

12. Grupa wysokiego szczebla ds. równość płci w sporcie w 2022 r ⁽⁹⁾ przedstawiła plan działania i zalecenia skierowane do Komisji Europejskiej, państw członkowskich, krajowych i międzynarodowych organów sportowych oraz organizacji odpowiadających za sport powszechny dotyczące poprawy równowagi płci w sporcie, z uwypukleniem sześciu kluczowych obszarów tematycznych: uczestnictwa; trenowania i sędziowania; przywództwa; społecznych i ekonomicznych aspektów sportu; obecności w mediach; oraz przemocy ze względu na płeć.

DOSTRZEGAJĄC, ŻE:

13. Udział kobiet w sporcie i aktywności fizycznej jest nadal mniejszy niż mężczyzn ⁽¹⁰⁾ – pomimo dokonanych postępów w tym zakresie i przy uwzględnieniu różnych uwarunkowań w państwach członkowskich; wynika to z przeszkód praktycznych, osobistych, społeczno-kulturowych i strukturalnych, a przez to negatywnie wpływa na stopień obecności kobiet na stanowiskach trenerskich, sędziowskich i przywódczych.

14. Kobiety nadal napotykają przeszkody na sportowym rynku pracy na przykład pod względem równego dostępu, równych wynagrodzeń za pracę o równej wartości, udziału w organach decyzyjnych, stereotypów płci, a także równego doceniania i uznawania wartości ich pracy.

15. Istnieją znaczne różnice między dyscyplinami sportowymi i między państwami członkowskimi, a brak równego dostępu i zaangażowania kobiet, mniejsza liczba kobiet na stanowiskach przywódczych i decyzyjnych oraz mniejsza ich widoczność w dziedzinie sportu utrwalają dyskryminację i nierówność ⁽¹¹⁾.

16. Niegodziwe traktowanie, molestowanie seksualne oraz przemoc wobec kobiet i dziewcząt, również w przestrzeni cyfrowej, a także stereotypy płciowe i seksizm to nadal istotne problemy w sektorze sportu.

17. Dyskryminacja ze względu na płeć może prowadzić do wykluczenia z uczestnictwa w sporcie, zwłaszcza kobiet i wszelkich osób znajdujących się w trudnej sytuacji czy na zmarginalizowanej pozycji.

18. Audycje sportowe w mediach zazwyczaj relacjonują działania mężczyzn w sporcie, a transmisje medialne lub internetowe o uprawiających sport kobietach są ogólnie rzadsze niż o mężczyznach. Sposób, w jaki traktuje się sportsmenki, jest często oparty na stereotypach płci lub nacechowany seksualnie i seksistowski.

⁽⁶⁾ Konkluzje Rady z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie roli sportu jako źródła i podstawy aktywnego włączenia społecznego (Dz.U. C 326 z 3.12.2010, s. 5).

⁽⁷⁾ Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat propagowania wspólnych wartości UE poprzez sport (Dz.U. C 196 z 8.6.2018, s. 23).

⁽⁸⁾ Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie innowacji w sporcie (Dz.U. C 212 z 4.6.2021, s. 2–9).

⁽⁹⁾ Komisja Europejska, „Promowanie równości płci w sporcie, Zalecenia i plan działania grupy wysokiego szczebla ds. równouprawnienia płci w sporcie” (2022).

⁽¹⁰⁾ Na podstawie piątego badania Eurobarometru na temat sportu i aktywności fizycznej opublikowanego we wrześniu 2022 r.

⁽¹¹⁾ Z danych Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) wynika, że wśród członków najwyższych organów decyzyjnych organizacji sportowych kobiety stanowią tylko około jedną piątą.

19. Sport ma istotny potencjał w zakresie promowania równości poprzez samoupodmiotowienie, podnoszenie świadomości oraz zwalczanie panujących stereotypów dzięki aktywnemu udziałowi.

ODNOTOWUJĄC, ŻE:

20. Europejskie poczucie przynależności i przyszły dobrobyt Europy zależą od społeczeństw, które aktywnie zapobiegają dyskryminacji ze względu na płeć i ją zwalczają.

21. Sport odgrywa ważną rolę w życiu ludności UE, a aktywność sportowa wnosi istotny wkład społeczny, edukacyjny, gospodarczy, kulturalny i jednoczący w społeczeństwo Unii Europejskiej, a także w realizację unijnych celów strategicznych i wartości społecznych.

22. Korzyści płynące dla obywateli z dostępu do sportu i uczestnictwa w sporcie są powszechnie znane i wiążą się na przykład z rozwojem osobistym, poczuciem tożsamości i przynależności, poczuciem własnej skuteczności, wiarą w siebie oraz dobrostanem fizycznym i psychicznym; jednak by można było w pełni osiągnąć te korzyści, osoby uprawiające sport muszą mieć zagwarantowane bezpieczne, inkluzywne i równe warunki działania, wolne od wszelkich form nierówności, dyskryminacji lub przemocy.

23. Lepsza widoczność zawodów sportowych kobiet i ich zwiększone relacjonowanie w mediach mogą wpłynąć na postrzeganie przez opinię publiczną wartości sportu kobiet i jego znaczenia dla społeczeństwa.

24. Inwestycje publiczne w sport powinny być sprawiedliwie rozdzielane między kobiety i mężczyzn, przyczyniając się tym samym do korygowania istniejących nierówności i wspierania rozwoju sportu charakteryzującego się większą równością.

PODKREŚLAJĄC, ŻE

25. Zakres niniejszych konkluzji Rady obejmuje wszystkie środki polityki w dziedzinie sportu.

26. Równość płci jest celem polityki sportowej na szczeblu UE, zatwierdzonym w planie prac w dziedzinie sportu na lata 2021–2024.

27. Środki wspierające i promujące równość płci wzmacniają przestrzeganie zobowiązań międzynarodowych, o których mowa w załączniku do niniejszych konkluzji.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, ABY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI I Z POSZANOWANIEM ROLI I AUTONOMII PARTNERÓW SPOŁECZNYCH:

28. Dążyły do zapewnienia wszystkim osobom równego dostępu do sportu i możliwości pełnego uczestnictwa w sporcie – na wszystkich szczeblach i funkcjach bez dyskryminacji ze względu na płeć.

29. Wzmacniały i uwzględniały aspekt płci w polityce sportowej oraz promowały pozytywne wzorce do naśladowania za pośrednictwem polityki sportowej i innych powiązanych polityk.

30. Zachęcały do równego uczestnictwa kobiet i mężczyzn w sporcie zawodowym poprzez poprawę warunków zatrudnienia, propagowanie równych wynagrodzeń za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości oraz propagowanie środków wspierających równowagę między życiem zawodowym a prywatnym.

31. Zachęcały i motywowały sektor sportu do zwiększania odsetka kobiet na stanowiskach kierowniczych, a także liczbę kobiet w szeregach pracowników i działaczy sportowych.

32. Bez uszczerbku dla wolności wypowiedzi i informacji promowały równość płci poprzez zachęcanie mediów, zwłaszcza mediów publicznych, do zwiększenia widoczności i relacjonowania w mediach zawodów sportowych kobiet, oraz poprzez dopuszczanie możliwości skorzystania z prerogatyw przyznanych na podstawie art. 14 dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych dotyczącego wydarzeń o zasadniczym znaczeniu społecznym ⁽¹²⁾.

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1).

33. Zachęcały sektor sportu do zapobiegania – na wszystkich szczeblach – molestowaniu, seksistowskiej mowie nienawiści, wykorzystywaniu seksualnemu i przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w szczególności w odniesieniu do osób znajdujących się w trudnej sytuacji czy na zmarginalizowanej pozycji, i do zwalczania tych zjawisk, także w odniesieniu do nieletnich, oraz aktywnie wspierały działania sektora sportu w tym zakresie.

34. Zwiększyły ochronę świadków, sygnalistów i ofiar przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.

35. Rozważały propagowanie badań naukowych i opracowań dotyczących równości płci w dziedzinie sportu, statystyk i analiz w tym zakresie, a także kompilacji przekrojowych i zdezagregowanych danych dotyczących mężczyzn i kobiet w sporcie, w tym co się tyczy skutków stereotypów płci.

36. Rozważały uzależnienie przyznawania środków publicznych od przestrzegania praw podstawowych i zasad dobrych rządów, w tym w zakresie równości płci.

37. Brały pod uwagę aspekt równości płci oraz szczególne potrzeby kobiet i dziewcząt w procesie budowy i renowacji infrastruktury sportowej.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, ABY ZGODNIE Z ZASADĄ POMOCNICZOŚCI I W RAMACH SWOICH ODNOŚNYCH DZIEDZIN KOMPETENCJI:

38. Promowały regularną wymianę dobrych praktyk w zakresie środków propagujących równość płci w dziedzinie sportu np. w drodze uczestnictwa we wspólnym projekcie UE i Rady Europy „All In Plus”.

39. Wspierały wymianę dobrych praktyk i wytycznych dotyczących sposobów, w jaki instytucje sportowe mogłyby rozwijać struktury organizacyjne i wprowadzać środki z myślą o zapobieganiu wszelkim formom niegodziwego traktowania, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy ze względu na płeć.

40. Zachęcały do wymiany informacji na temat wszystkich inicjatyw i praktyk, które mogą przyczynić się do zwiększenia uczestnictwa kobiet w całym sektorze sportu oraz do zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć i stereotypów płci.

41. Promowały aktywną współpracę między odpowiednimi partnerami społecznymi w ramach dialogu społecznego, a także z ruchem sportowym w ramach zorganizowanego dialogu, na podstawie wielopoziomowego, wielopodmiotowego i międzydyscyplinarnego podejścia opartego na prawach człowieka i uwzględniającego aspekt płci.

ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI, ABY:

42. Rozważała włączenie sektora sportu w przyszłościowe strategię równości płci, z poszanowaniem krajowych kompetencji państw członkowskich.

43. Składała Radzie regularne sprawozdania z działań podejmowanych w związku z propagowaniem równości płci mających związek z sektorem sportu.

44. Kontynuowała wspieranie transnarodowych inicjatyw na rzecz równości płci w dziedzinie sportu, obejmujących kampanie uświadamiające, edukacyjne, wymianę dobrych praktyk, badania, sieci i projekty, takie jak wspólny projekt UE i Rady Europy „All In Plus” ⁽¹³⁾.

45. Wspierała badania dotyczące roli sektora sportu w kształtowaniu wartości, postaw, potrzeb i zainteresowań kobiet i mężczyzn, analizujące takie aspekty jak równy dostęp, równa widoczność i równe uczestnictwo w dziedzinie sportu.

46. Uwzględniała aspekt równości płci przy ocenie spełnienia warunków wymaganych do zakwalifikowania wydarzeń sportowych jako mających zasadnicze znaczenie społeczne zgodnie z art. 14 dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych.

⁽¹³⁾ Rada Europy, Projekt „All In Plus: propagowane większej równości płci w sporcie”, marzec 2023 r.

ZWRACAJĄ SIĘ DO RUCHU SPORTOWEGO I INNYCH ODPOWIEDNICH ZAINTERESOWANYCH STRON, ABY:

47. Uczynili kwestię równości płci jedną z podstaw dobrego zarządzania organizacjami sportowymi na przykład poprzez promowanie równego i przejrzystego systemu finansowania, równych możliwości finansowania i równości wynagrodzeń. Obok propagowania różnorodności na wszystkich szczeblach, należy analizować wszystkie istotne aspekty ze szczególnym skierowaniem uwagi na interseksyjność dyskryminacji oraz na dyskryminację strukturalną i instytucjonalną.
48. Promowali inicjatywy zachęcające do rozwoju narzędzi służących uwzględnianiu zasady równouprawnienia płci jako jednego z filarów dobrego zarządzania w sporcie, upowszechniania tych narzędzi i budowania zdolności w ich zakresie. Przykładami takich narzędzi są: sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, oceny wpływu w aspekcie płci, szkolenia dotyczące równości płci czy ocena uwzględniająca aspekt płci.
49. Uwzględniali równość płci we wszystkich dotyczących sportu strategiach, politykach i działaniach, na przykład poprzez ustanowienie strategii wewnętrznej przewidującej m.in. działanie koordynatora ds. równości płci i sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, a także wspieranie równości płci we wszystkich procedurach i podczas szkolenia pracowników i wolontariuszy.
50. Podejmowali niezbędne kroki, aby zwiększyć liczbę kobiet na stanowiskach kierowniczych, trenerskich i sędziowskich w organizacjach, instytucjach i klubach sportowych, w szczególności w drodze motywowania kobiet do zajmowania takich stanowisk i udzielania im wsparcia w tym zakresie.
51. Określili cele w zakresie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w szkoleniach pracowników i działaczy sportowych na przykład poprzez wspieranie programu mentorskiego dla młodych dziewcząt i kobiet zainteresowanych działalnością trenerską i sędziowską.
52. Rozwijali i udostępniali programy edukacyjne i prewencyjne dotyczące równości płci oraz walki z molestowaniem, mową nienawiści, wszelkimi formami niegodziwego traktowania i przemocy ze względu na płeć, tworzyli mechanizmy komunikacji umożliwiające wysłuchanie ofiar przemocy ze względu na płeć oraz zapewniali lepszą ochronę ofiarom, sygnalistom i świadkom.
53. Dążyli do angażowania kobiet i dziewcząt z różnych środowisk społeczno-ekonomicznych w sport.
54. Gromadzili, upowszechniali i uwypuklali dobre praktyki w zakresie równości płci w sporcie, a jednocześnie promowali i ułatwiali wymianę doświadczeń.
55. W komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, w tym w sieciach społecznościowych, zapewniali, by przedstawiane tam relacje były zrównoważonego pod względem płci i gwarantowali, by działania sportowe były przedstawiane, omawiane i relacjonowane w sposób niedyskryminacyjny.
56. Zapewnili kobietom i dziewczętom uprawiającym sport dostęp do odpowiedniego sprzętu i stroju w celu zagwarantowania im bezpiecznego uczestnictwa.
57. Zapewnili dostępność na równych warunkach do infrastruktury sportowej w oparciu o potrzeby i wymagania wszystkich osób oraz stworzyli odpowiednie i bezpieczne obiekty dla kobiet i dziewcząt.

ZAŁĄCZNIK

POWIĄZANE DOKUMENTY POLITYCZNE

- Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz.U. C 306 z 17.12.2007, s. 1.)
- Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (2012/C 326/02).
- Konkluzje Rady w sprawie zrównoważonej i dostępnej infrastruktury sportowej (Dz.U. C 494 z 28.12.2022, s. 1)
- Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu (Dz.U. C 501 z 13.12.2021, s. 1.)
- Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu (na okres 1 stycznia 2021 r. – 30 czerwca 2024 r.) (Dz.U. C 419 z 4.12.2020, s. 1).
- Konkluzje Rady pt. „Gospodarki w UE uwzględniające równouprawnienie płci: dalsze działania” (dok. 14938/19).
- Konkluzje Rady pt. „Zlikwidowanie różnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć: kluczowe polityki i środki” (dok. 10349/19).
- Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat propagowania wspólnych wartości UE poprzez sport (Dz.U. C 196 z 8.6.2018, s. 23).
- Konkluzje Rady z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie równości płci w sporcie (Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 39).
- Konkluzje Rady z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie roli sportu jako źródła i podstawy aktywnego włączenia społecznego (Dz.U. C 326 z 3.12.2010, s. 5).
- Komisja Europejska, „Promowanie równości płci w sporcie, Zalecenia i plan działania grupy wysokiego szczebla ds. równouprawnienia płci w sporcie” (2022).
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025” (COM/2020/152 final).
- Zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie zapobiegania seksizmowi i jego zwalczania (2019).
- Zalecenie nr CM/Rec(2021)5 w sprawie zmienionej Europejskiej Karty Sportu, przyjęte przez Komitet Ministrów Rady Europy 13 października 2021 r. na 1414. posiedzeniu Delegatów Ministrów.
- Zalecenie nr CM/Rec(2015)2 w sprawie uwzględniania aspektu płci w sporcie, przyjęte przez Komitet Ministrów Rady Europy 21 stycznia 2015 r. na 1217. posiedzeniu Delegatów Ministrów.
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie polityki UE w dziedzinie sportu: ocena i możliwe kierunki dalszych działań (Dz.U. C 224 z 8.6.2022, s. 2).
- Sprawozdanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Płci na temat równości płci w ramach sprawowania władzy i procesach decyzyjnych (2015).
- Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO), „W kierunku realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” (BSP-2017/WS/1, 2017).
- UNESCO, Międzynarodowa konferencja ministrów i wyższych urzędników odpowiedzialnych za edukację fizyczną i sport (MINEPS VI), Kazański plan działania (15 lipca 2017 r.).
- UNESCO, MINEPS V, Deklaracja berlińska (30 maja 2013 r.).
- Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOl), „Cele w zakresie równości płci i włączenia społecznego na lata 2021–2024”, Sprawozdanie na temat równości płci i włączenia społecznego (2021).
- MKOl, „Agenda olimpijska 2020+5: 15 zaleceń”.